

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirnaplóroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Harminchét millió lej Biharvármegye új költségvetése tizenegy és fél milliót az államtól vár a megye

Michis László vármegyei pénzügyi főnök a napokban készült el Biharvármegye új költségvetésének tervezetével. A költségvetést dr. Regman Miklós prefektus is jóváhagyta és azt tegnap — végső jóváhagyás végett — felterjesztették a belügyminiszterhez. Biharvármegyének az 1925. évről szóló költségvetése már az új közigazgatási törvény alapján készült és magában foglalja nemcsak a megye, hanem a főorvosi, állatorvosi, államépítészeti hivatal, valamint a I. O. V. személyi és dologi kiadásait is, kivéve az orvosok és mérnökök fizetését. Ezek az újabb tételek azonban nem terhelik meg a vármegye közönségét, mert azokat az illetékes minisztériumok — szubvenció útján fogják fedezni.

Az új költségvetés végösszege 36,955,965 lej, amelyből az előirányzott jövedelmek csak 25,432,965 lejt fedeznek, úgy, hogy 11,527,000 lejt az államtól kéri a megye szubvencióképen. Bár tavaly csak 3 millió volt az állami hozzájárulás, remélhető, hogy a nagyobb szubvenció jóváhagyásának nem lesz akadálya, azért, mert azt a vármegyének — az új törvény rendelkezéseiből folyó — újabb kötelezettségei vonják maguk után.

A költségvetés szerint — a megye az állami adókból (föld, ház, kereskedelmi és ipari adó stb.) tizenkét és fél millió lej összeget fog kapni, ami reális számítás szerint 9,769,000 lejt fog kitenni. (Ebből a nagyváradiai hozzájárulása 1,700,000 lejt tehető.) A közmunkákból, utadokból és a következő évből várható jövedelem 8,700,000 lej. Az említett állami intézmények szubvencionálására irányított összeg mintegy négy millió lej.

Az állami adók között 8,780,000 lejt várható a megyei adósságok törlesztésére. A személyi kiadások között a legfontosabb a közpénzügyi kiadások törlesztése. A személyi kiadások végösszege (a járási és tisztviselők kivételével) 4,442,300 lej. Az új törvény alapján összeülő állandó választmány tagjainak honorálása 300,000, a vár-

megyei tanács tagok napidijára 80,000 lejt vettek föl a költségvetésbe. A vármegyei dologi kiadások (épületek, irodák stb.)

Elmult az árvízveszedelem Erdélyben

Helyreállt a vasúti forgalom — Váradot liszt- és cukorinség fenyegeti

Külföldön is pusztít az időjárás

Erdélyben a felszabadult elemek romboló dühe végre leenyhült. Az árvíz veszedelme elvonult, de nyomában rom, gyász és nyomor maradt. Az áradat visszatért medrébe, a vasútforgalom egész Erdélyben helyreállt, de a vonatok, mintha tengerek partján haladnának, a vonat ablakaiból beláthatatlan viz-szönyeg terül az utasok elé.

A postaigazgatóságtól nyert értesülésünk szerint a telefonszolgálat is helyreállt.

Ma még az az aggasztó, hogy a teherszállítások körül súlyos nehézségek támadtak, s ezért Nagyváradon liszt, cukor és széninség fenyeget. Tordánál egész cukor-szállítóvonatok vesztegelnek, amelyeket nem tudnak továbbítani, mivel a feltorlódott személforgalom is csak átszállással bonyolítható le Gyéresnél.

3,371,000 lejjel szerepelnek a utak karbantartására, valamint új utak építésére 8,824,000 lejt irányoztak elő. Ez az utóbbi tétel a tavalyihoz képest (4 és fél millió) nagy emelkedést mutat, amit a tervbevetett nagyarányú utépítési akció indokol. Végül az iskolaépítésre előirányzott összeg egymillió lej.

Váradon és környékén különben szintén elhárult a veszély, de az árvíz sújtottak kétségbeesett helyzetén segíteni annál sürgetőbb. Regman prefektus irányítása mellett ma délután megkezdik a gyorssegély kiosztását.

Az árvizek külföldön is pusztítottak, mert Frankfurtból, Mainzből ezt jelentik: A Rajna, Mord és Mein folyók erősen emelkednek. A Majna mellékfolyói kiléptek medrükből, az alacsonyabban fekvő helyeket elöntötték.

Másik szélsőség híre érkezik Amerikából. Newyorkból azt táviratozzák, hogy az Egyesült Államokban az utóbbi napokban abnormálisan hideg időjárás uralkodik. Newyorkban, az utcán fagynak meg az emberek. Tegnap husz halottja volt a hidegnek. Virginia államban a hőmérő huszonnyolc fok hideget mutat.

Kitört a háború Oroszország és Afganisztán között

Kivégezték egy kínai tábornokot és a feleségét

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: Orosz vörös katonaság tegnap minden hadüzenet nélkül és teljesen váratlanul megtámadta Daharanal afgán határállomást.

Erős csapatok vonultak fel és meg az éj folyamán megszállták a Kamatatól északnyugatra eső Fokó szigetet is.

A meglepett afgán csapatok és a vörös katonaság között

heves harc fejlődött ki, melyben a helyőrség legnagyobb része a helyőrségi parancsnokkal együtt elesett.

Az elfoglalt sziget évszázadok óta afgán terület volt és a legújabb nemzetközi szerződések az afganisztánoknak ítélték. Ez a fő közlekedési út India felé. Afganisztán

most már teljesen el van vágva a kelettől és a legtöbb kereskedelmi utjai orosz kézbe kerültek.

A váratlan orosz támadás londoni politikai körökben óriási izgalmat keltett. Azt hangoztatják, hogy

az nyílt kihívást jelent Anglia ellen. Szovjetoroszország szembevetett afgán területekre, hogy keleti világuralma terveit megvalósíthassa.

Ez lesz az az ugródeszka számára, hogy India ellen is megkezdje hódító hadjáratát.

Párisi lapok értesülése szerint Mukdenben Csangcsocsin parancsára Kuoszingling tábornokot és

feleségét kivégezték, fejüket

és végtagjaikat Mukden utcáin közszemlére tették ki.

A külföldi követségek tiltakoztak a kegyetlenkedések ellen.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 23850

BERLIN . . . 12305 — PARIS 1905 —
NEW-YORK 51675 PRAGA 153250
LONDON . . . 2507 — B. PEST . . . 7255
BECS . . . 73 —

Nagyvárad árlóiyamok

Magyar korona	325 —	áru	327 pénz
Dollár	21725	"	21775
Cseh korona	643	"	646
Svájci frank	4220	"	4260
Osztrák shilling	3080	"	3085
Francia frank	805	"	810
Angol font	1057	"	1060

Bel- és külföldre szóló vasúti jegyek a Hegedűs Hirnaplóroda menetjegyzőszályaán kaphatók. Hálókocsijegyeket kizárólag ez a menetjegyzőroda árul.

Beniczky Ödön ma szabadlára helyezték

— Budapesti tudósítónk távirata —

Politikai körökben feltűnést keltett, hogy Beniczky Ödön volt magyar belügyminisztert a karácsonyi ünnepek alatt nem helyezték szabadlára. Bavatottak szerint a szabadlára helyezés pusztán adminisztratív okból késett és a volt belügyminiszter mindenfelé szerint a mai napon szabadlára kerül.

Beniczky hathónapi szabadságot fog kapni, mert a fogházban súlyosan megbetegedett.

Az öngyilkosok karácsonya

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: A karácsonyi ünnepek alatt a magyar fővárosban tizenkilenc öngyilkosság történt. A legkülönbözőbb társadalmi állású férfiak és nők akartak önmagukat véget vetni életüknek. Érdekes, hogy a tizenkilenc öngyilkos közül csak három halt meg.

**Irakozzon be
a Hegedűs
Kölcsönkönyvtárba**

Apolló mozgószínház

Kedden, szerdán, csütörtökön

Bagdadi tolvaj

A legszebb keleti rege.
A mai idők legképelesebb filmje.

Főszereplő:

Douglas Fairbanks

HIRLEM

* Karácsonyi János névnepje. Karácsony másodnapján meleg, bensőségteljes ünnepségekben részesítették Karácsonyi János püspököt, névnepje alkalmából. Nagyvárad társadalmának minden részéből számosan üdvözölték a kiváló tudóst, az ősz főpapot, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet az iránta megnyilvánuló odaadó szeretért. A nagyvárad i Káptalan összes tagjai és a Nagyvárad Takarékpénztár igazgatósága személyesen tisztelegtek Karácsonyi János püspöknek.

* Egy csucsai mérnök titokzatos halála. Ma reggel Csucsáról eszméletlen állapotban szállították be a nagyvárad i zsidókórházba Meccsinero Rudolf 33 éves mérnököt. A fiatal mérnök, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, a kórházban meghalt. A rendőrség részéről délen dr. Ertler Mór tisztiorvos és Pop József rendőrtisztviselő mentek ki a zsidókórházba, hogy a titokzatos halál közvetlen okát megállapítsák.

* Ügyvédi hír. Dr. Tarziu A. Eugen, volt nagyvárad i vidéki járásbíró, ügyvédi irodáját Bucarestben Calea Victoriei 39 II. emelet megnyitotta.

* Egy öreg várad i tanító halála. Előtte van kicsi, töpörödött öszbeborult figurája. A katonavárosi kis nyomorhajlékban találkoztunk az elmúlt nyáron, amikor a mindenkitől elrejtett Virányi Győző rettentő nyomorúságát kivittük az újság hasábjaira. Ott állott az újságpapírral toldozott-foldozott ablak párkányánál, apró szemci derűsen csillogtak és nem vádolt, nem elégedetlenkedett a hatvan esztendő munka után megszerzett nyomorúság miatt. Szeli-den birkózott a nélkülözésekkel és nincstelenségében is támogatója volt örök vakására kárhóztatott unokaöccsének Ludvig Lajosnak, akit — amíg birta, — Nagyvárad levéltárában emésztette messzetörő ambíciója. Vak vezette a világtalan nehézzé vált esztendő során. Két generáció szök-kent szárba a Virányi Győző gondos, pedáns kertészkedése mellett, bizva-biztunk hát abban, hogy a hetvenkilencesztendő öreg ur határvető kevés napját az emberi: hála gondatlanná teszi. Nem is csalódtunk. Nyomorúságukat kere-

setlen szavakkal festő kis írásunk után jobb napok virradtak az öreg tanítóra. A gondok kiröppentek a kis hajlékból és szegény Virányi Győző, életének megmaradt hónapjai alatt nyugodtan készült-dött a halálra. Karácsony első napján a volt tanítványok serege kísérte utolsó útjára, a vak Ludvig visszament a kis nyomortanyára. Virányi Győző ugyan mi most hagyhatott volna örökségül számá-ra, mint az emberek jószívét.

* Eljegyzés. Nánássy Mariska (Temesvár) és Petrovits Mihály (Nagyvárad) i. hó 24-én tartották eljegyzésüket Nagyváradon. (Minden külön értesítés helyett.)

* A Heyman Szinkörben Szilveszterkor a budapesti Apolló Kabaré szenzációs sikert ért el és bohózatok kerülnek előadásra. Szinre kerül a „Befőtt” szinpad i tréfa, játszik: L. Hollós Juci, Lengyel Vilmos. „Old-boy” szinpad i tréfa, játszik: Lengyel Vilmos, Stoll Béla, L. Fionos Juci. „Főnök úr neje” vígjáték, játszik: Benes Iona, Simon Évi, Galambos Elemér és Spitz. A gazdag műsor keretében fellép dr. Beuer Albert operaénekes, Zöldhegyi Anna, Tompa Béla, Páger Antal, Belák Aranka, Stoll Béla, Galambos Elemér, Lengyel Vilmos magánénekesekkel. Az előadást Guttmann Miklós zongoraművész kíséri, kezdete 11 órakor. Jegyek előre válthatók a Heyman Szinkör pénztáránál.

* A nyomdászok Szilvesztere. Egy nap választ már csak el bennünket attól a nagyszabású Szilveszteri táncmulatságtól, amelyet a nagyvárad i nyomdászok rendeznek a Kath. Körben csütörtök este fél 9 órai kezdettel. A nyomdászok mulatságai mindenkor nagy vonzó erőt gyakoroltak a közönségre és a leglátogatottabb estélyek közé tartozott és így most is a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg ez estély iránt, mert a legpompásabb szórakozás kínálkozik mindenki számára és így biztosra vehető a bál erkölcsi és anyagi sikere, amelyre különösen garancia az a kiváló gondos összeállítás, élvezetes műsor, amelynek keretében a legkiválóbb műkedvelők lépnek fel. Bóna Eta, Anné Ödön,

Heyman Szinkör

Habsburg Miksa

Monumentális remény 10 felvonásban.

Két rész egyszerre.

Jön

Elveszett feleség

Jön

Röfi Etuska, Grünwald Sándor, Nagy Mancika, Laczka Lajos, Farkas Sándor, Bányai Jenő, Pázmány Ferenc, Szűcs Gizi, Szakács Gizi, Laszlik Ernő tanár stb. szerepelnek a pompás műsoron és adják tehetségük javát. Mindezeket kívül a nagyszabású Gutenberg dalkör szép dalaival fog keretbe adni a művészek ígéretes estélyének. A műsort Losonczy Gábor rendezni, amely után a színházi zenekar reggelig húzza a talp alá valót.

* Hármacskán premierje és nagy Szilveszteri kabaré Szilveszter este a színházban.

* Egy vonalra 278 L. 75 bani, két vonalra 332 L. 50 bani, az összes vonalakra 493 L. 50 bani a villamosjegy ára. Megváltható a Hegedűs Hirlapirodában. Telefon 458.

* Megnyílt az Apolló Nyak-kendő ház! (Apolló palota) Bul. Reg. Ferd. (v. Rákóczi)-ut 12. Mit adnak az Apollóban? Gyönyörű selyem nyakkendőt, eredeti gyári áron. Apolló Nyak-kendő ház Bul. Reg. Ferd. (v. Rákóczi)-ut 12. 2281

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viseletben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haszköztöket készít Kovács Sándorné (Nílgesztelep) pályaudvarral szemben.

* Hármacskán premierje és nagy Szilveszteri kabaré Szilveszter este a színházban.

Üzletnagyobbítás
mint örösi öröszállítás!
Nagy maradék vásár
Építkezés alatt árusítás az udvarban, bejárat a Lévy-palota első kapuján
Back Bernát
Mária királyné (Bémer)-ter 2320-IV
Portál eladó

* Megfagyott, szélből, hidegtől kivörösödött kezeket 3 nap alatt hófehérré varázsolja a Liseron kézfinomító, Farkas István Apolló-drogeira. 1

NYILTIÉR

Tudomásomra jutott, hogy olyan híresztelés került forgalomba, hogy én házigazdálmal olyan értelmű szerződést kötöttem, hogy ugyanazon házban más orvosnak lakás nem adható bérbe. Kijelentem, hogy ilyen tartalmú szerződés vagy megállapodás köztünk sem a múltban nem volt, sem jelenben nincs. Nem tudom a híresztelés honnan származik, de bárki legyen ezen valótlann állítás szerzője, az közönséges ragalmazó. 2321

Dr. Barna László.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy Benjámin Mihálytól elváltam, de nem békát, hanem a viselkedését a következőkben.

Tisztelettel:
Beck Adolf.

A szezon

A KATHOLIKUS KÖRÖK: 30-án A földmivelő egyesület versenye.

31-én a Gutenberg dalkör Szilveszter estélye.

Január 6-án a Mircea Egyeteműs estélye.

7-én Az ifjúság filharmonikus estélye.

9-én a Biharmegyei Négyesűsűs estélye.

10-én az Olasz református dalkör estélye.

12-én a nagyvárad i Filharmonikus estélye.

23-án az evangélikus Négyesűsűs estélye.

30-án a Scola professionare estélye.

Február 2-án a református Négyesűsűs Egyesület műsoros estélye.

6-án a Törökös táncestélye.

7-én a Biharmegyei Négyesűsűs estélye.

14-én a román iparosok műsoros estélye.

KERESKEDELMI CSARNOKBAN:

31-én Vén diákok Szilveszteri műsoros estélye.

Január 9-én Egyesült sportklub 10-én Zsidó teadélután.

16-án Fabál.

HIRDETMEY.

Societatea Tramvayelor Ora-dea-Mare S. A. Publica tiune. Pentru luare la cunostinta si conformare Societatei Tramvayelor aduce la cunostinta, ca toate biletele libere, abonamentele si carnetele de calatorie isi pierd valabilitatea in seara zile de 31 Decembrie 1925. In consecinta cu inceperea dela 1 Ianuarie 1926, nimeni nu are dreptul sa calatoreasca cu biletele libere, abonamentele si carnetele de calatorie eliberate pe imprimatele vechi. Toti aceia cari calatoresc cu astfel de bilete se vor considera de pasageri gasiti fara bilet si li se va aplica drept amenda costul biletelor regulate de patrule. Directiunea.

Hirdetmény. Tudomásvétel és mihez tartás végett az alulírott Nagyvárad i Városi Vasút R.-T. közönségre teszi, hogy valamennyi szabadjegy, bérletjegy és utazási igazolvány f. évi december 31-ével este hatályát veszti, oda január hó 1-től kezdődőleg se nem sincs jogában régi nyomtatványokra kiállított szabadjegy, bérletjegy és igazolványokkal utazni. Mindazok, akik ilyenekkel utaznak, jegy nélkül talált utasoknak tekintendők és a rendes menetdíj négyeszeresét tartoznak fizetni. Az igazgatóság.

A bihari erdők pusztítói

Mi az oka a katasztrófális árvíznek?

Ezekben a szomorú, fekete karácsonyi napokban Erdély szerencsétlen népén mint valami végzetes megpróbáltatás, szakadt le az özönvíz. Még mindig nem alakult ki a képe ennek a rettenetes pusztulásnak, amit ez a csapás okozott. Csak a főbb vasutak és országutak mentén állott helyre valahogy a közlekedés, de a távolabb eső falvak lakói még mindig el vannak zárva a világtól. Hosszú hetek mulnak el addig, míg felszikkad az áradat és a falusi nép újból nekimerészkedhetik a járhatatlan utaknak. Egyelőre azonban Biharmegye nagy része valóságos tengerre változott. Sok helyen négy-öt méteres víz hullámszik a szántóföldeken, a völgyekben és a földművesek már el is siratták az őszi vetést, amelyet helyrehozhatatlanul kimosott és tönkretett a karácsonyi özönvíz...

Kétségtelen, hogy Közép-Európában mindeddig ilyen abnormális az időjárás és az erdélyi árvízhez hasonló pusztulások másutt is előfordultak. De Biharmegyében mégis újság volt ez a csapás. A biharmegyei népet még sohasem érte ilyen katasztrófa, a havasok, a dús, sűrű erdőrengetegek eddig utat állották az ilyen özönvizeknek. A mostani veszedelem okaira nézve egy előkelő erdélyi politikus, aki a bihari havasok szülőtte, szenzációsan érdekes nyilatkozatot tett munkatársunk előtt.

— Észre kell venniük, — mondotta informátorunk, — hogy az utolsó öt esztendőben ennek a vármegyének éghajlata teljesen megváltozott. A forró nyarak, a hideg, száraz telek periodikus változásaitól már teljesen elszoktunk. A csapadékok, az eső, a hó, az árvizek nedves korszakában élünk és a hóhullámzások szélsőséges és szélsőves csomópontjaitól eltérve állandóan egyforma, hűvös, nedves, nyirkos időjárás uralkodik. Az elmúlt esztendőben átlag minden második napon esett az eső, vagy a hó. Most már nem lehet muló és változékony időjárási viszonyokról szó. Az éghajlat változott meg, sajnos, úgy látszik, véglegesen és nem lehet többé reményesgünk hosszabb ideig tartó száraz, verőfényes napokra.

Ennek a klimatikus változásnak megvan a maga természetes oka Biharmegyében, az időjárást az erdők kiirtása rontotta el. Már a békeidőben is egymásután alakultak hatalmas erdőkitermelő vállalatok, amelyek — kijátszva az erdőtörvény paragrafusait, — rengeteg erdőt pusztítottak ki. A háború és a forradalmak idején valóságos rablógazdálkodás folyt a bihari erdőkkel és az imperiumváltozás csak szankcionálta ezt a helyzetet.

Nagyváradon négy-öt országos jelentőségű erdőkitermelő vállalat székhelye van. Ezek a vállalatok abban az időben, amikor nem volt más fűtőanyag, amikor a gyárakat, vasutakat is szén helyett fával fűtötték berendezkedtek a jól jövedelmező konjunktúrára. A faexport csodálatos lendületet nyert, a fások máról-holnapra milliókat szereztek. Igaz, hogy az illegitim kiadások nagy részét felemészítették ezeknek a könnyen szerzett millióknak. A szállítási eszközök, az erdőkitermelési engedélyek megszerzése rengeteg pénzbe került.

Ezeket a megszámlálhatatlan milliókat a bihari erdők fizették meg. Ma már kietlen, sivar pusztaság uralkodik a régi őserdők helyein és számos vállalkozónak csak azért kell beszüntetni az üzemet, mert már nincs erdő, amit kitermeljen.

A rablógazdálkodás ellen a parlamentben is interpelláltak már. Dr. Lascu Demeter még az Ave-rescu kormány idejében igen éles szavakkal vonta felelősségre az akkori intézőköröket. Az interpelláció nem vezetett eredményre, az erdőirtások azóta is zavartalanul sőt talán még fokozottabb tempóban folynak.

Ennek a gazdálkodásnak végzetes következményei már ma is tapasztalhatók. Az védőerdők kiirtása folytán olvadások idején a mostanihoz hasonló özönvizek zu-

dulnak le a vármegye legtermékenyebb földjeire.

Kétségtelen, hogy a talaj és a légköri nedvességeket magukba szívó őserdők hiánya végzetes következményekkel jár. A kopár, kietlen, karsztvidék is valamikor őserdőkkel volt borítva. A velenecések irtották ki a termékeny rengetegeket, de legalább megteremtették az őserdők faiból a világ legszebb tündérvárosát, a lagunákon épült Velencét. A nagyváradi kalmárok nem teremtenek semmit, csak rombolnak. Karsztvidékeknak varázsolni a dús lombu bihari megyék helyére...

Pessimista informátorunk így nyilatkozik a bihari erdők pusztulásáról. S ha még hozzágondoljuk azt, hogy az erdőirtások azon korszakában Nagyváradon milyen abnormálisan drága a tűzifa, magunk is belátjuk, hogy nincs sok ottunk az optimizmusra.

Ki volt a nagyságos asszony ágya alatt?

Éjféli riadalom a hálószobában

Olaszi történet. Még pedig izgató história, nem a gyöngébb idegzetű olvasó számára való.

A nagy bérházra már nyugalmas éjszakai csend feküdt, színházból, moziból már hazatértek a lakók, a lumpokat is beengedte a házmester. Még egyszer nyílt csak éjjelkor a kapu: a fiatal házaspár jött haza a megkésített vonattal faluról, önagysága mamájától.

Igy, eddig minden a legszabályosabban történt. A fiatal házaspár jókedvűen szökdécselt fel a lépcsőkön. A lány meglepő szobával várta gazdát, akik boldogan bujtak a puha párnák közé. Ez is mind rendjén van, még az ellen sem lehet kifogás, hogy a férj hamarabb elaludt a nagyságos asszony még a tompára szűrt villanyfényénél olvasott. Fojtott lélegzettel olvasta az öngyilkos Fedor gróf utolsó vallomását, amelyből kiderül, hogy a hercegnő nem az ő gyermeke... aztán letette a könyvet... pillanatra az éjjeliszekrény ajtajához hajolt, hogy aztán lecsavarja a villanyt... és most...

A fiatal asszony szíverése most megállt... tágranyilt szemmel, rémülten, némán nézett, nézett, anélkül, hogy mozdulni tudott volna. Mi az?

Ágya alól egy kéz nyúlt ki...

Csunya, szeplős, férfiköl... Mereven összeszorítva szinte élettelenül hevert az ágy előtt a kis perzsaszőnyegen. Az asszonyka másodpercek múlva tért magához és most már meg tudta különböztetni alvó urának szabályos lélegzetvételét mellett az idegenét.

Rémítő pillanatok. Mit tegyen? Ébressze fel az urát? Kész katasztrófa, a halálnak teszi ki. Emelje ki az ura éjjeli szekrényéből a revolvert és tüzeljen vakon az ágy alá? De ha

megmozdul és a gaz rögtön rátrör? És nem is tud a pisztollyal bánni. Últ az ágyon és csendesen, dermedten sirt. Sirt és imádkozott. Az ebédőben fél egyet vert az öreg óra. Figyelt, hallgatózott. Az ágy alatt az a lélekzet nem alvó emberé, mit akar ez itt?

És most nagy reccsenés, az ura fordult egyet álmában és a világosságra felébredt. Mosolyogva nyúlt az asszonyka keze után. Aztán meghökült:

— Mi az édes? Maga sir?

A váradi színház új bérlei

A mentőakció sikere — Az intézőbizottság felhívása

A színházmentő akció egyre szélesebb hullámokat vet. A vasárnapi gyűlés által megválasztott és különböző testületekből alakult bizottsági tagok hétfőn délután a színház igazgatójával együttesen megbeszélést tartottak, amelyen részletes munkaprogramot dolgoztak ki, amelynek alapján a legrövidebb időn belül a város egész magyar társadalmát bevonják a magyar színház megmentéséért indított küzdelembe.

A hétfői napon új bérlekkül jelentkeztek:

Materny Imre főesperes, havi egy szelvényfűzet.

Markovits Manó, havi két szelvényfűzet.

Dr. Grósz Samu orvos, páholybérlet.

Deutsch Pál, két kórszék.

Dr. Rácz Rezső, páholybérlet.

A színház igazgatósága ezután is közli, hogy a színház titkári hivatala egész napon át rendelkezésére áll a bérlelni szándékozó közönségnek. — Egyébként a bérleteket szerző bizottságtól ma az alábbi felhívást kaptuk:

A színházi kultúra megmentését célzó összejöveleken „Kötelezvény” című gyűjtőívek osztat-

Önagysága ebben a pillanatban döntött. Fejének egy mozdulatával a rettenetességre mutatott. A többi nagyon gyorsan pergett le. A férj acélmarkokkal ragadta meg az ököl folytatását és kiráncigált egy igen szálnalmas, igen ijedt, igen reszkető legényt. Hihetetlenül nyomorult volt, piszkos, gyürrött.

Egy óra hosszat kecmergett a szerencsétlen az ágy alatt

a szabadulás minden reménye nélkül:

— Éppen készültem kezi csokolom, hogy könyörögjem, tessék megbocsátani és elengedni engem.

Hamarosan kiderült minden: féltékenységi história. A legény, — irodaszolga egy iparvállalatnál — udvarol a szobalánynak.

— Tudtam, hogy az úrék elutaztak és tudtam, hogy Annus ma beenged egy örmestert, aki falujából való. Ezért bujtam el kapuzárás előtt. Gondoltam megcsipem. Mert tudni akarom, mi lakik benne, mielőtt elveszem.

A fiu vacogott:

— Arra kérem az urat tessék szívesen adni nekem két jó pont azután hagy menjek...

A férj uram sokkal jobban örült a kaland szerencsés végének semhogy poflevesre gondolt volna, csak Annus, aki a nagy bajra felriadt, Annus adott neki a partvissel együtt a nyaka közé, amikor a lépcsőn elindult...

clindult...

tak szét, önként jelentkezett nemcsak műpártolók közt bérletjegyzés végett.

E gyűjtőívek szövege s rovatái azonban az eredeti tervhez képest csak a jelenlegi bérleti rendszer kiegészítésére s fokozására irányulnak, amely mellett a bérlo a jelentkezési sorrend szerint A vagy B bérletben a kívánt helyet kapja heti 2, illetve havi 8 előadásra a heti beosztás szerint.

Mivel többen jelentették ki műpártoló készségüket úgy a tehetséges társadalom, mint az iparos és munkásosztály köréből is olyan megoldás mellett — ha nem lennének meghatározott napokhoz és helyekhez kötve — a szingagató minden akadályát elhárítandó s minden kívánság honcralásával az eddigi bérleti rendszer fenntartása mellett a szelvényrendszerű bérlet behozatalához is hozzájárult.

E végből 500 leies jegyfűzetek adatkak ki. — Szelvénybérlek leg-alább 3000 lei értékű szelvényt kötelesek jegyezni, amely jegyzés ellenében 3300 lei értékű szelvényt kapnak, mint bérleti kedvezményt. Ez az összeg akár egészben, akár 500 leies havi vagy más részletben is fizethető s a bérlo mindig a befizetett összegnek megfelelő szelvényfűzetet kap, köteles lévén 3000 leiig az esedékes fűzeteket egymásután kiváltani. A szelvénybérlo tetszése szerint, bérletszünetben is — bármely előadásra, bármely helyre s bármenny-

nyi jegyet válthat. A jegyzeti érték beváltása esetén újabb jegyzésre jogosult.

Az ilyen jegyzések céljából a „Kötelezvény”-en a következő szöveg lesz olvasható:

Alóírott kötelezem magam, hogy az ideai nagyváradi színházi szezon hátralevő részére szelvénybérletet váltok s e végből 3000 lelt az Agrár Takarékpénztárnál (Bul. Reg. Ferd. 10.) Gróf László színházgázató folyószámlájára beletétek. A jegyzést követő 8 nap alatt legalább egy 500 leies füzet, s azután minden hónapban egy-egy 500 leies füzet kiváltando. Különben minden hónapban lejárati 500 lei esedékes s bíróság behajtható.

Felkérünk minden gyűjtőt s szíves műbarátot, hogy minden körben s hathatósan munkálva, különösen pénzintézetek, gyárak, vállalatok s egyéb személyekkel bíró intézmények vezetőit ez intézmények részére szóló külön jegyzésre is megnyerni törekedjenek, mely esetben a magánalkalmazottak az intézeti bérlet révén vagy ingyenesen vagy az intézetnek megtérítendő kedvezményes áron juthatnak színházi helyekhez, viszont a különbözet az intézményt számba nem vehetőleg érdeklí, a mellyel alkalmazottait szociális előnyökhöz juttatja, másrészt kulturális célt is támogat s ebbeli társadalmi kötelezettségét a legalkalmasabban betölti.

Kiemelni kívánjuk, hogy a színház vezetősége a társadalomtól várható műpártolás fókuszálásával nemcsak a kultura biztosítását célozza, de a multhoz képest nagy áldozattal lehetővé tett s általánosan elismert európai nivóju művészi előadásokkal olyan ellenértéket nyújt, mely minden váratlanul méltán kielégíthet s így a kívánt pártolás áldozatnak egyáltalán nem tekinthető.

Felkérjük végül a gyűjtőket, hogy a fentiek szerint pontosan és olvashatóan kitöltött okirat érvényű íveket legkésőbb 1926 január 6. napjának déli 12 órájáig az Agrár Takarékpénztárnál vagy a színházi pénztárnál okvetlenül beszállgatni szíveskedjenek, hogy a január hóban kezdődő bérleti rend beosztható s gyakorolható legyen.

Felkérünk minden kulturembert, hogy évszázados Thália templomunk megmentése érdekében új jegyzéssel, mint gyűjtéssel s állandó színházlátogatással bármilyen áldozatos kötelességét átérzeni s leróni igyekezzenek, hogy ne csak a színház nemes törekvései s minden igyekezete honoráltassék, — de bármit hoz is a sors, felemelt fővel állhassunk majd az ítélőszék elé. Az intéző bizottság.

Mennyasszonyi kelengyékre vásznak, chiifonok, batistok lemegebizhatóbb minőségben **Leitner Márton Rt.-nél**.

Most vegyen női kalapot a

KLEIN SIMON

cégánél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szállodaépület

ujjévre, 1

ahol minden egyes kalapvásárláshoz a babájának (baba-kalapot) egy ingyen kalapot kap 1896

Verona: Akit nem szabad szeretni 300.- lei

x Ifjúsági könyvek a Hegedűs Hírlapirodában.

Kemál pasa házasságának és válásának érdekes története

A hét millió lejes hozomány — Friss adatok a török államfő szerelmi regényéről

Már bőséges számban jelentek meg tudósítások arról, hogy Musztafa Kemal pasa elvált a feleségétől. A török államfő házasságbontásának részletei és előzményei — talán mert egész szereplése elűt már a török hagyományok misztikumától — közel került a nyugati érdeklődéshez. Végre is egy török főúr, aki nem háremet tartott, hanem csak egy asszonyt szeretett, akkor is érdekes volna, ha nem az újkori történelem egyik legmarkánsabb alakjáról esne szó. — Így azonban még érdekesebb, még izgatóbbak azok a részletek, amelyek most végre Kemal pasa szerelmi életéhez nyújtanak új és eddig ismeretlen adatokat.

Kemal pasa, vagy ahogy az igazhitű törökök nevezik: a Gházi, ma negyvenöt esztendő. Szalonikiben született és három esztendeje vette el feleségül Usaki-Zadé Latifét, aki előkelő és gazdag szmirnai család sarja.

Sok mende-monda kelt szárnyra a Marvanytenger és a Dardanelák partvidékén erről a rejtelmes frigyről, még többet suttognak a szakítás körülményeiről — pedig nem történt semmi rendkívüli.

A nép körében például az a mese járja, hogy Latifé abban az időben, amikor a kemalizmus megszületében volt, önönmagát ígérte és ajánlotta fel a basának jutalmul arra az esetre, ha győzelmet arat.

A valóságban kevésbé regényes körülmények között jött létre ez a házasság. Ugyesett, hogy Musztafa Kemal, az anatóliai győző, miután Szmirnát a görögöktől elfoglalta és dicsőségesen bevonult a városba, ócska görög házban lakott.

Ekkor meghívás érkezett hozzája az Usaki-Zadé-család részéről. Arra kérték, tegye át főhadiszállását az ő kényelmes és jól berendezett palotájukba, ahol is külön lakosztályt rendeztek be részére.

Kemal elfogadta a szíves meghívást. Átköltözött a palotába és természetesen tiszteletét tette a házigazdánál, aki hatalmas hajóvállalatok tulajdosa és Törökország egyik leggazdagabb embere.

Ennél a bemutatkozó látogatásnál ismerte meg a veér vendéglátójának leányát, Latifét, akivel attól fogva gyakran találkozott és akibe beleszeretett. Ez 1919 tavaszának utolsóján történt.

Kemal pasa felesége nem éppen szép nő, inkább vedves, nagyon okos, sokat tanult és felette felvilágosodott asszony; még jóval innen van a

harmincadik esztendő. Nagy feminista, előharcosa volt a török női mozgalomnak. Ő volt az, aki a kötelező fátyolviselésnek és a többnejűségnek hadat üzent.

A drámai kifejlődés magva azonban ott volt, hogy az elnök hitvese nem elégedett meg azzal a szerepével, amely a török nők felszabadításánál jutott neki. A férfiak dolgába is beleszólást akart. Az állam ügyeibe is szeretett volna befolyni és a kormányzásból is aktív részt kívánt a maga számára.

Általában Latifé mindinkább azt a szerepet kezdte játszani Kemal basa mellett, — amelyet Beauharnais Jozefin töltött be nagy Napóleon oldalán.

A vezér figyelmeztette a feleségét, hogy az állam ügyeibe nem enged beleszólást — még hitvesének sem. Kijelentette, hogy ha Latifé nem változik meg, kénytelen lesz közte és a hazája között választani. Hogy ennek a választásnak mi lesz

Az asszony ilyenkor szerette kétséges Latifé előtt.

Az asszonyi ilyenkor szerette nagy hozományát emlegetni. Azt hitte, Kemalnak nehezebb esnék ennek az összegnek visszajutása. Az Usaki-Zadé-család tudniillik valóban fejedelemi összeggel igyekezett leányát az államfővel való házasságra méltóvá tenni. Ez a summa ötvénezer török fontot tett ki, ami körülbelül hétmillió lejnek felel meg.

Ez azonban nem képezett akadályt a házasság bontásánál — és a Gházi felesége hozományát már teljes egészében visszafizette az asszony családjának.

Ezek szerint — beszéli informátorom — nagy szerepet játszott Kemal basa döntő elhatározásában egy másik asszony, Latifé vetélytársnője. Ha nem is felel meg a valóságnak az, hogy a Gházi bizonyos vonzalommal viseltetett ez iránt a szép nő iránt — bizonyos, hogy a hivatalos feleség mind nagyobb izgalommal, növekvő féltékenységgel látta, miként férközik férje közelébe az az asszony, aki szebb volt nála s láthatólag jobban is tetszett az urának, mint ő maga.

Bizonyos továbbá, hogy a diktátor neje az utóbbi időben sokat zaklatta, kinozta férjét ádáz féltékenységgel és a szenvedélyes féltés volt közvetlen oka a kettőjük között bekövetkezett szakadásnak.

Tudvalevő, hogy a török törvények értelmében a házasság igen könnyen és pár perc leforgása alatt megszüntethető. Elég, ha a fél néhány tanu

— Megtagadlak, mint asszonyomat, menj. Mától fogva nem vagy a hitvesem!

Ehhez hasonló jelenet játszódott le Musztafa Kemal basa és Latifé között is.

A török köztársaság elnöke egyizben szükkörű társasvacsorát adott csankjái rezidenciáján. A ház urán és urnőjén kívül részt vett ezen a lakomán Latifé bátyja, Izmail úr, akit extravagáns kalandjai hírhedté tettek nemcsak Perában, de Párisban is. Ott voltak továbbá a diszes asztalnál Latifé asszony hugai is, két fess, fiatal leány, akik szintén közismertek Perában és többek közt jelen volt a vendégek sorában az a szép hölgy is, aki miatt a ház urnőjét a féltékenységi láza gyötörte.

A vacsora végéhez közeledett. A gyümölcs és sajt felszolgálása után, amikor már fesztelen hangulat lett urrá a meghívottakon — a vendégek egynéhánya pezsgőt emlegetett és Kemal basa is csatlakozott a kívánságukhoz.

Ez a kérés, valamint a vidám hangulat kellemetlenül érintette és bosszantotta a ház asszonyát, aki élesen megjegyezte erre, hogy véleménye szerint van a jelenlevők között valaki, akinek inyére nem való az eféle finom csemegéital.

A megjegyzés után szenvedélyes és kemény összeszóalkozás következett az elnök és felesége között. A veszekedés vége pedig az lett, hogy Kemal ráparancsolt feleségére, hogy hagyja el az asztalt és távozzék.

Latifé sirva tett eleget a parancsnak.

A basa még ugyanabban az órában bucsút vett Csankájától és egy szomszédos „csiffikbéli”, azaz majorságba költözött. A csiffikből azonnal táviratozott anyósának, akit sürgönyileg kért meg arra, jöjjön tüstént Csankájába és vigye el a leányát, akitől örökre elvál.

Megjegyezte, hogy addig nem tér vissza Csankájába, amíg Latifé a házat el nem hagyta. Latifé anyja egyedül volt otthon, szmirnai házában. Az urala Triesztben járt, ahol török-olasz hajózási vállalat megszervezésén fáradozott. De mivel ismerte veje határozott és megingathatatlan természetét, mit tehetett egyebet, minthogy elutazott a leányáért Csankájába.

Ha Kemal basa társaságában mostanában megemlíti valaki Latifét, a vezér elgondolkozva simogatja meg deresedő fekete haját, úgy mondja:

— Vagy én vagyok rossz, vagy pedig ő nem volt méltó hozzám.

A Gházi most teljesen egyedül él az elnöki palotában, amelynek termeit banális és egyszerű butorok, sok színes párna, kovácsolt vasból való gyertyatartók és középszerű festmények népesítik be.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

vele és... ott is maradtam. Aztán sokáig cukrot árultam neki az utcán, meg a kávéházakban és a pénzt mind odaadtam neki. Valamit aztán adott belőle. Meg néha enni is adott. Amíg beteg nem lettem...

Mentsétek meg lelkeinket

A bíróság kíméletes a kis világ esettjeivel szemben. Ennyi mindössze, amit érték tehet. Amíg van remény arra, hogy megjavuljanak, a pátronázásra bizza őket, amely gondoskodik a kis cselédek elhelyezéséről. Ha momentán nem volna elhelyezhetők, akkor — átmenetileg — az ügyészség épületében berendezett megfigyelőbe kerülnek, amely természetesen független a rabok szállásától és csak mintegy erkölcsi quarantáinként szerepel, szükséges rossz-ként, amely jobb híján való. Ha a pátronázsnak pénze volna, (mert még nincsen) akkor berendezne egy megfigyelő-állomást, tiszta, egészséges és kevésbé exponált menedéket az esendő leánygyermek számára. S ha még több pénze volna, akkor...

De nincs remény a kis világ kis emberei számára. Ártatlan bűn és kései szánom-bánom: a váradi periferiák utczáitól kétségbeesetten pisálakol a végzetes jelzés, a kötelesség, részvét és a segítség társadalmi rádióállomása felé? „Mentsétek meg lelkeinket!”

K. L.

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: Fraskita, operett újdonság negyedszer. B. bérlet. Sorozat szám 108.

Szerda: Orlov, bérleten kívül. Sorozat sz. 109.

Csütörtök: kivételes fél 8-kor: Hármacskán, operett, drámai személyzettel, bemutató. Sorozat sz. 110. Bérleten kívül.

Csütörtök este 11 órakor: Sylveszteri kabaré. Sorozat sz. 111.

Péntek délután fél 3-kor: Dolly operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 1.

Péntek délután fél 6-kor: Lyon Lea, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 2.

Péntek este fél 9-kor: Hármacskán operett, a drámai személyzettel. B. bérlet. Sorozat sz. 3.

Szombat délután fél 4-kor: Sylveszteri kabaré, olcsó helyárakkal. Sorozat sz. 4.

Szombat este: Hármacskán, operett újdonság 3-szor, drámai személyzettel, bérleten kívül. Sorozat sz. 5.

Vasárnap délután fél 3-kor: Yushi, operett újdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 6.

Vasárnap délután fél 6-kor: Apáról-fiura, Jorga híres drámája, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 7.

Vasárnap este fél 9-kor: Hármacskán operett, drámai személyzettel. Bérleten kívül. Sorozat szám 8.

Hétfő: Hármacskán operett újdonság, drámai személyzettel, A bérlet. Sorozat sz. 9.

Kedd délután fél 4-kor: Orlov, operett újdonság. Sorozat sz. 10.

Kedd este: Nincs előadás.

Fraskita. Ma, kedden este B) bérletben kerül színre Lehár pompás operett-újdonsága, a Fraskita, a csodaszép spanyol táncosnőről szóló operett.

A Csütörtök esti előadás, a „Hármacskán” premierje kivételesen fél 8 órakor kezdődik.

Női hócipők 430 leltől Gyermek hócipők 450 L.-től

Női szőrmés bélelt bokacipők megérkeztek
Gonda Testvérek
cipőáruházában, Bul. Regele Ferdinand 5. (Park-szálloda épület)
Fenti olcsó árak ujévig vannak érvényben 2208.

A drámai személyzet operettben. Csütörtök este szenzációs premierje lesz a színháznak. A Hármacskán című szenzációs operett kerül színre. Ennek az operettnél különleges izt ad az a körülmény, hogy a főszerepeket a drámai együttes tagjai játsszák benne. Rendkívül ötletes és mulatságos a Hármacskán szövege, amit a nagyszerű és fülbe-mászó muzsika kísér. A drámai színészek operettjátéka mindenestre a leghangosabb derűséget fogja kiváltani a közönségből, melynek ritkán adódik, hogy ilyen fordított szereposztás ferdeségeiben lelje örömét. A Hármacskán főszerepeit Zöldhelyi Anna, Hollós Juci, Perőcy Aliz, Tóth Elek, Simon Evi, Tompa Béla, Tompos és négy görög játssza. A Hármacskán csütörtökön bérleten kívül, pénteken B) bérletben, szombat és vasárnap bérletszűnetben, hétfőn A) bérletben megy.

A nagy Szilveszteri kabaré. Szilveszter estjén 11 órai kezdettel nagy kabarét rendez a színház. A Szilveszteri kabaréban résztvesz a színház minden kiváló tagja. Rendkívül mulatságos és fordulatos műsort állított össze az igazgatóság, hogy a közönség szilveszteri hangulatát minél emelkedettebbé tegye. A kabaré egyes számaiban Zöldhelyi Anna, P. Gaizler Lola, Bellák Aranka, Hollós Juci, Tompa, Péger, Ocskay, Lengyel, Tompos lépnek fel.

Ujévi előadások. Péntek délután, Ujév napján két előadást tart a színház. Fél 3 órakor a rendkívüli nagysikerű Dolly operett kerül színre, melynek kedvességével és szépségével a közönség nem tud betelni. A Dolly főszerepeit ez alkalommal is azok játsszák, akik eddig diadalra vitték ezt a pompás operettet. Dlután fél 6 órakor Bródy Sándor nagyszerű drámája, a Lyon Lea megy, a főszerepekben Hollós Juci, Benes Ilona, Darvas, Lengyel, Stoll, Sós, Tompos és Bereng. Mindkét délutáni előadás mérsékelt helyárú.

MOZI

„A bagdadi tolvaj”. Még nem mutatkozott film iránt olyan hatalmas érdeklődés, mint amilyen a nagyváradi közönség az Apolló-mozgósínház sláger-filmjét, „A bagdadi tolvaj”-t fogadta. Azok a zsu-folt nézőterek, amelyek a film premierje óta az Apollóban végigélvezik „A bagdadi tolvaj” színes és változatos jeleneteit, élénk bizonyossága annak, hogy a jó filmet értékelni tudja a közönség. A kelet minden csodálatos gazdagsága és színpompája elevenedik meg „A bagdadi tolvaj”-ban. A legnagyobb színészek és színésznők játéka hoz életet ebbe a nagyszerű keretbe és egy rendkívül érdekes történet bonyolódik le fordulatosan. „A bagdadi tolvaj” még ma, szerdán és csütörtökön kerül vetítésre az Apollóban.

Egy királyság története látható a „Hentzaui Ruppert” című monumentális filmben, melyet ma, kedden mutat be másodszor a Dorian-filmszínház. Egy egyszerű angol ember egy királyi udvar pazar pompájába kerül és a királyhoz való rendkívüli hasonlatossága folytán az a bonyolult helyzet adódik, hogy neki kell, mint királynak szerepelnie. Csupa izgalom ez a nagyszerű film, melynek főszerepét a szép Enid Bonett, a Vihamadár női főszereplője és a Cárnoból jól ismert Adolph Menjou alakítja.

Még csak pár napig tart a nagy ujévi vásár a Bul. Reg. Ferd. Park áruházban (v. Rakóczy-ut) No. 3. Park áruházban 3 sz. 2256
Olcsó árak! Óriási választék mindennemű ajándéktárgyakban. Szolid kiszolgálás

Villamos

bérletjegyek kiállítására vonatkozólag a Hegedüs Hirlapiroda a következőket közli:

Egy vonal 250 lei taxákkal	278.75
Két „ 300 „ „	332.50
Összes „ 450 „ „	493.50

Fényképek azonnali beküldését kérjük, hogy a bérleteket január elsején akadály nélkül kiadhassuk.

Női hócipő REICHARD 500 leltől cipőüzletében

kitják. — Jön: „Nyugtalan rü asszonyok”, erkölcsrajmai társadalomból.

Ebédli szőnye Argaman sürgősen eladó STERNBERGNEL

Hencsertakaro butorszövetek, matracok kárpitosanyagok óriási választékban kaphatók Back Bernátnál Mária királyné (Bémer)-tér 2320 Részlete is árusítok

Flanelk, barchendek karácsonra mélyen leszállítva Márton Rt.-nél

HEYMAN-SZINKO

Kedd: Habsburg Miksa. Mentális remekmű, 10 hosszú vonásban, két rész egyszerre.

Szerda: Habsburg Miksa. Mentális remekmű, 10 hosszú vonásban, két rész egyszerre.

Csütörtök: Elvezített felé Társadalmi dráma 6 felvonás Szilveszteri kabaré 11 óra után

Egy darab a Habsburg csőség megalapításából. A Burgundia elevenedik csodás pompájával és mesés illó kiállításban a fehér vásznon. A Metro-Goldwyn filmgyár az egész Burgundia felépítette Hollywoodban, a film történeti hűségét a szépségében adja vissza, rendező valóban a legszebb mat a legjobb szereplőkkel legtokéletebben adta vissza

Rövid, kitűnő hang ZONGORA 35 ezer leért STERNBERG-nél

Futó és abgepasst szőnyegek den kivételben nagy választékban ner Márton Rt.-nél.

Olcsó tűzifa!

Sikerült egy nagyobb tétel cser- és tölgyhasáb tűzifa beszerezni, mely házhoz szállítva hasábos állapotban köbméterben, sulyban, vagy aprított állapotban megrendelhető a Népszövetség

HANGYA irodájában, Károly herc (Szilágyi Dezső-utca) 5. KATHOLIKUS KÖR épüle

Gyermekszobák, irodák és orvosok padlófűtő bevonásához bekebe padlófűtő minden színben, gyári árban kaphatók Részletfizetésre is árusítok Back Bernátnál Mária királyné (Bémer)-tér 2320-11 Portál eladó.

Átfolják a városi tanácsosok kinevezéséről szóló híreket

Mégis megtartják a községi választásokat

Bukaresti jelentések nyomán az erdélyi sajtót bejárta a hír, hogy a kormány lemondott a megyei és községi választások megejtésének tervei viszon a gondolat foglalkozik, hogy a megyei és községi képviselőtestületek kinevezés után állítja. Egyes erdélyi lapok azt is tudni vélték, hogy a kormány már felszólítást küldött a prefektusokhoz és polgármesterekhez, hogy állítsák az azoknak a reprezentatív testeknek a listáját, akiket a megyei, illetve községi képviselőtestületbe való kinevezés alkalmasnak tartanak.

Az a hír Erdély-szerte élénk érdeklődést keltett, ezért a Nagyvárad Estilap munkatársa Negulescu Atanáz marai képviselőhöz fordult a világosításért. Negulescu képviselő ezt mondta:

arról, hogy a kormány elhatározta volna a municipális választások elhalasztását, hanem mindössze arról, hogy biztosítani akarja a municipiumok működésének zavartalanosságát.

Negulescu képviselőnek a nyilatkozatát mindenben megerősítette és helybenhagyta a legfelső nagyvárad közgazgatási fórum legilletékesebb faktora.

Dr Maior László lesz Nagyvárad város tiszti főorvosa

Annak idején hírt adtunk róla, hogy a közegészségügyi minisztérium január elsejével fölmennéte állásától dr Comsia Jánost, Nagyvárad város tiszti főorvosát.

A legfelsőbb közegészségügyi tanács, — mint teljesen jól informált helyről értesülünk — egyik legutóbb megtartott ülésén foglalkozott az utód személyének kijelölésével és Nagyvárad új tiszti főorvosává egyhangúlag dr Maior László várad orvost ajánlotta a közegészségügyi minisztériumnak. A kinevezésről szóló királyi dekretum, ma vagy legkésőbb holnap jelenik meg a hivatalos lapban.

Maior László dr előléptetése osztatlan rokonszenvvel találkozik. Maior dr a várad orvosok egyik legrokonszenvesebb alakja és mint tisztiorvos több mint egy évtized óta fejt ki igen eredményteljes munkát a város közegészségügyének biztosítása érdekében. A legutóbb föllépő tifuszos megbetegedések továbbterjedését nem csekély mértékben a dr Maior László által tett óvintézkedések akadályozták meg.

A kinevezéssel kapcsolatosan megkérdeztük dr Maior Lászlót, de ő egyelőre elhárít minden nyilatkozatot.

Ma kezdtek meg a kihallgatásokat a Jonescu komisszár elleni bűnügyben

Ismeretes, hogy pár hónappal ezelőtt súlyos panaszok hangzottak el Jonescu rendőrségi szubkomisszár ellen a nagyvárad mészárosok és bentesek testülete részéről. Jonescu volt a rendőrségnek az a tisztje, aki nem egy alkalommal felháborító módon viselkedett várad érdemes polgárokkal és munkásokkal szemben, holott a rendőrtisztikar tagjai a közönség iránt általában kifogástalan viselkedést tanusítanak. Így érthető, ha a rendőrség körében is elkeseredést keltett, hogy Jonescut súlyos atrocitásai dacára

Reu rendőrprefektus hivatalbalépéséig a rendőrség egyik legexponáltabb posztján tartották.

Jonescu komisszár ellen az Ipartes-

tül az Országos Szövetsége nagához az igazságügyi miniszterhez is panasszal fordult és a magyarol meglegedkezett

tisztviselő hivatali hatalommal való visszaélésével, személyes szabadság megsértésével és testisértséssel vádolják.

Ezeket a büncselekményeket Jonescu azáltal követte el, hogy Plesz Aron mészáros üzletében minden törvényes alap és ok nélkül Horváth Lajos, Theisz János, Répásy Gábor és Muszketi Lajos segédekét,

az üzlet régi, kifogástalan munkasait súlyosan összeverte.

De ezzel nem elégedett meg, az üzletből, ahol a verléző jelenet lejátszódott

Horváthot rendőrkézre adta és a rendőrség épületében verésre verte.

A komisszár ellen tudunkkal számos följelentés van még az ügyészségnél. Maga Reu illes dr rendőrprefektus figyelemmel kíséri

Barátnője pásztoróráján agyonlőtte magát egy lány

Meghalt, mert gyűlölte a férfiakat

— Budapesti tudósítónk távirata —

Karácsony másodnapján véres esemény színhelye volt a szegedi Fehér lóhoz címzett szálloda. A kis hotelben két békés csabai varrónő, Sulyok Eszter és Molnár Juliska béreltek szobát. A két lány a szegedi korzón megismerkedett egy hadapróddal, akinek meghívták a szállodába. A lányok egyike, Molnár Juliska összebarátkozott a hadapróddal és az éjszakát együttöltötték. Hajnalban fegyverdörrenés riasztotta fel a hadapródot, aki megdöbbenve lát-

ta, hogy Juliska barátnője, Sulyok Eszter, átlőtt halántékkal fekszik ágyán. A szerencsétlen lány nyomban meghalt.

A rendőrség megjelent a helyszínen és megtalálta az öngyilkos lány utolsó levelét, amelyben azt írta, hogy megváltik az élettől, mert gyűlöli a férfiakat.

* Legolcsóbb bevásárlási forrás: Farkas István Apolló-drogeriája. Postai szétküldés naponta. 3

Várad látogató Costa-Foru betegágyánál

Három hete már, hogy a román publicisztika rettenthetően harcossá, G. Costa-Foru kolozsvári állomáson szenvedett sérülései következtében teljesen fekszik bukaresti császári házában. Három hét óta nap-nap után növekedő őszinte érdeklődéssel fordulnak a progresszív világnézeti rovatok inság és a népkisebbségek vezrei, milliói az agg harcos betegágya felé, ahonnan az elmúlt napok egyikén kedvező hírt hozott egy nagyvárad i társja:

Costa-Foru állapota — mondtatta az említett nagyvárad i — közel van a tökéletes gyógyuláshoz. Az ütések nyomára ugyan erősen meglátszik még arcán, kezén és fején, de a sebek már tökéletesen beforr-

tak és a beteg ismét az a friss szellemű pompás kedélyű ember, akit három héttel ezelőtt itt Nagyváradon volt alkalmunk csodálni.

— Páratlan rajongással beszél Costa-Foru Nagyváradról, itteni barátairól. Mindenütt vannak barátai, — beszélte, — de olyan őszintén szívélyes emberekre, mint itten, sehol sem akadt. Elmondotta, mennyire felüdítette őt az a sok üdvözlő levél és távirat, amit e szomorú alkalommal az ország minden részéből kapott, ekkor is átértette, hogy szenvedése mennyire nem hiábavaló! Különben forró, szeretetteljes üdvözlőt küldte a várad iaknak és megígérte, hogy ha kitavasodik az idő, családjával együtt ellátogat Nagyváradra.

Freund Benjámín ékszerész üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Órák, ékszerek, látszert leszállított árban árusít. Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Állást keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba konyha v. honyha használatra központban gyermektelen fiatal házaspár keres. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 456

2-3 tisztviselő szép nagy elegáns szobába teljes ellátást, jó kosztot, havi 1600 leiért kaphat. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 443

ALKALMAZÁS

RAKTARNOKNAK vagy irodaszolgának ajánlkozók megbízható ember. Cím: a Hegedüs Hirlapirodába kér. 325

MEGBIZHATÓ kisegítő szakácsnő keresek, Sonnenfeld Andorné, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6 I. emelet.

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember több évi irodai gyakorlattal állást keres. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kér. 339

HIVATALNOKNŐ állást keres „Szorgalmas” jelígre a kiadóhivatalban. 430

MEGBIZHATÓ, főzni tudó mindenest keresek azonnalra vagy el-sejére. Oituz (Lahner György) utca 1. sz.

SPANYOL nyelvtanárt keresek. Cim Rudolf Mosse. 444

MINDENES január 1-i belépésre felvétetik. Cim a Nagyvárad kiadóhivatalában, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6.

MEGBIZHATÓ idősebb könyvvezető felmondatlan állását változtatni szeretné. Megkeresések „Idősebb” jelígre a kiadóba keretnek. 432

Csak

40

PERFECT román gépirónót azonnali belépésre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 452

KÉT fodrász segéd, egy hölgy-fodrásznő, jó munkás azonnal felvétetik. Bajtay és Zalder cég. 462

FÉNYKÉPESZ segéd leány felvétetik. Reclám, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 9. 455

INTELLIGENS nő gyermek mellé felvétetik azonnalra. Friedmann, Aurel Vlaicu (Vámház) utca 53. II. emelet. 458

KERESEK március elsejére perfect női szalmakalap varrónót. Nagyanyára 3000 lei és teljes ellátás fizetéssel. Érdeklődni lehet Ferdinánd király (Rákóczi) ut 24. (új plebánia, palota) házmesternél. 463

SZABÓ msnkást, önállót, nyomunkára fölvesz Seidler szűbő üzlet. 461

CSINOS, fiatal asszony házvétel-tőnőnek, vagy gazdaasszonynak, magános urhoz vagy 1 gyermekes özv. emberhez vidékre is elmenni. Ajánlatokat „20 éves elvált asszony” jelígre a kiadóba kérek. 469

BEJARÓ takarítónőt keres Weisz Nándorné, Ciorogariu püspök (Uri) utca 5. 457

HAZMESTERI állás lakáscsere ellenében betöltendő. Szegő, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35-a. 449

KÉT éves gyermek mellé keresek feltétlenül megbízható intelligens jobb leányt. Kramer üzlet, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 17. 451

ADÁS-VÉTEL

SZÖRME ujdonságok Leichner-nél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 4. szám. 1852

SUDERMANN: Egyszer volt című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 424

MAGA még nem tudja, hogy gyári árban vásárolhat mindenemű vászon, len, damaszt- és ke-lengye-árut 30, 60, 90, 120 és 150 napra beosztott heti vagy navilizetési feltételekkel a most megnyitott Textil Centrala gyári terak-tában Bulev. Regele Ferdinand 18

GYALUGÉP (Arbrichter), Kirchner gyártmány, 90 centiméter, állítható lapokkal eladó. Érdeklődők címeit Hegedüs Hirlapirodába kérem. 425

MODERN német (új kiadású) könyveket megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 381

ELADÓ ház Oltenia (Csengeri) utcán több lakással, egy lakás rög-tön átadó 550.000 lei. Tománénál, Take Jonescu (Körös) u. 21. 2136

100 kötetes, diszkötésű Jókat megvételre keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 352

KIADÓ üzlethelyiség olcsón Jorga Miklós (Zöldfa) utcán, ka-lap vagy manicűr szalonnak különösen alkalmas. Cim: Hegedüs Hirlapirodában. 454

ELADÓ teljesen jókarban nagy farkasbőrös kocsí bun-tányos áron. Érdeklődhetni deálnál, a főposta mellett.

EGY jókarban levő fehé és egy üvegfal eladó. Kalapi Traian (Széchenyi) tér 1.

SZÉP fosztott tollat megvételre keresek. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. Szász.

PRIMA széma és takarmá-pa eladó, Stramba (Görbe) u.

KIADÓ fényképészeti mű-felszereléssel, forgalmas h-Cim Hegedüs Hirlapirodában

KÜLÖNFÉLÉK

ELSŐRENDÜ házikoszt tó kihordásra is. Károly (Szilágyi Dezső) utca 13. sz.

AZSUROZAST, fehérnemű-vitást, stoppolást vállal Bal-Fácánsor 5.

ELVESZETT egy nőstén kaskutya, Bébi névre hallg. Megtaláló illő jutalomban sül, Ciorogariu püspök (Uri)

GÉPAJOUROZAST a le-kivitelben, 5 leiért méterét v. Erbstein, Cuza Voda (Sza-utca 28.

x Hallotta már?? A Flor Réve kottát, siessen és vegy a Hegedüs Hirlapirodában. 36 lei.

Könyvujdonságok a Hegedüs Hirlapirodában

Balzac: Borsos történetek
Pajzán históriák
Barbusse: Örök láncok
Bulwer Pompei pusztulása
Waldem. Bonsels: Indiában
Dosztojevszkij: Karácsony-fa és esküvő
Erdős René: Egy szerelmes nyár története
Raoul Francé: Az élet könyve
Hugo Viktor: Bug Jargal
Francis Jammes: Három különös leány regénye
James Oliver: Kazán farkaskutya
Jerome: Minden ut a Kál-váriára vezet
Lambrecht: A gondolat törői
Nansen Péter: A Menthe Testvérek Mária szerelem könyve
Strindberg: Házasságunk, Tizenkét házasság története
Strindberg: Hemső regénye
arner: Ez is egy olyan Werkölsregény

Sonnenfeld Adolf-nyomda

Figyelem!

Figyelem!

Uiból kaphatók **kedvezményes árban készen** fehér és fényezett hálók, konyhabe-
rendezések és hajlitott **székek**

Engelstein

Str. Vulcan Iosif (Nagy S.-u.) 1. Fogház-épület

Olcsó árak!

Ujévi occasio

Ritka alkalom!

Üzletátalakítás miatt az összes kisebb olcsó disztlárgyakat minden elfogadható árban elárusítom. 1800

STERNBERG, Bul. Reg. Ferdinand 14.

lei havonként az olvasási díj és ezért a csekély díjért a

Hegedüs Hirlapiroda

kölcsönkönyvtára

több mint 6000 klasszikus és modern kötetből bármelyiket és bármennyi olvashat. Könyvujdonságokkal állandóan kiegészül.